

**Standardy ochrony małoletnich
w domach rekolekcyjnych i innych domach
przyjmujących osoby małoletnie
i/lub bezbronne**

PREAMBULA

Opieka nad dziećmi i młodzieżą zawsze musi być związana z troską o ich integralny i pełny rozwój, dobro duchowe, psychiczne i fizyczne. Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka, objawiona w prawie Bożym i strzeżona przez prawo kościelne i państwowe, winna stanowić źródło i gwarancję bezpieczeństwa każdej osoby przebywającej w naszej placówce. Szczególna troska należy się osobom bezbronnym, małoletnim i chorym, które chcemy wspierać i chronić przed każdym złem.

Niniejszy dokument, Standardy ochrony małoletnich, określa normy i zasady sprzyjające budowaniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego małoletnim i niepełnosprawnym, a jednocześnie pozwalającego na monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń, względem dobra duchowego, psychicznego i fizycznego osób przebywających w naszym ośrodku. Bezpieczeństwo i ochrona przed wszelkimi formami przemocy, a zwłaszcza naruszania nietykalności cielesnej, jest szczególnym przedmiotem troski wszystkich pracowników naszego domu.

Opisane w dokumencie standardy ochrony dzieci i młodzieży, opierają się zarówno na aktualnym ustawodawstwie prawa państwowego m.in. wynikającym z Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz właściwych dla ochrony dzieci norm Kodeksu karnego, jak i aktualnych norm i przepisów prawa kościelnego.

W placówce w sposób kompleksowy i systemowy podjęto wdrażanie standardów ochrony małoletnich poprzez opracowanie i wprowadzenie w życie systemu ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Zawiera ona jasne wytyczne dotyczące tego, jak przeciwdziałać naruszaniu praw dzieci, jak tworzyć środowisko przyjazne i bezpieczne dzieciom oraz jakie kroki podjąć w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa dzieci. Ustanowienie standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest komunikatem zarówno dla personelu, jak i dla dzieci oraz ich rodziców/opiekunów, że w codziennej pracy placówki respektowane są wartości,

które gwarantują bezpieczeństwo oraz fundamentalne prawa przynależne każdemu dziecku.

SŁOWNICZEK

Na potrzeby tego dokumentu zostało doprecyzowane znaczenie poniższych pojęć:

1. **Przemoc wobec dziecka** (ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej) – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.
2. **Dziecko** to każda osoba poniżej **18. roku życia**.
3. **Obca osoba dorosła** to każdy człowiek powyżej 18. roku życia, który nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym.
4. **Krzywdzenie dziecka** oznacza popełnienie na jego szkodę przestępstwa. Krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój(WHO).
5. **Przestępstwo na szkodę dziecka** – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. wykorzystywanie seksualne z art. 200 kodeksu karnego). Z uwagi na specyfikę obiektów turystycznych, w których łatwo można uzyskać możliwość odosobnienia, przestępstwami, do których najczęściej może dojść na ich terenie będą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w szczególności zgwałcenie (art. 197 kodeksu karnego), seksualne wykorzystanie niepełnoletniości i bezradności (art. 198 kk), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art. 199 kk), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15 roku życia (art. 200 kk), grooming (uwiedzenie małoletniego za pomocą środków porozumiewania się na odległość - art. 200a kk).
6. Pracownikiem zatrudnionym do pracy z dziećmi, którego należy sprawdzić w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym, jest każda osoba przyjęta do wykonywania tego typu obowiązków, w tym osoba zatrudniona w oparciu o umowę cywilnoprawną, praktykant, stażysta i wolontariusz, niezależnie od obywatelstwa i wieku tej osoby.

I. PRZYJMOWANIE GOŚCI

Poinformowanie o obowiązujących standardach ochrony małoletnich w domach rekolekcyjnych i innych domach przyjmujących osoby małoletnie.

A. GRUPA ZORGANIZOWANA (której udostępniamy pomieszczenia lub gdy my organizujemy):

1. W przypadku grupy zorganizowanej opiekę nad dziećmi przebywającymi w obiekcie sprawuje organizator pobytu oraz wyznaczeni przez niego opiekunowie.
2. W przypadku grup koedukacyjnych należy zadbać o oddzielne zakwaterowanie chłopców i dziewcząt. Zaleca się, aby opieka nad dziećmi sprawowana była przez osoby tej samej płci.
3. Każdy małoletni powinien mieć możliwość wykonywania czynności o charakterze intymnym w przystosowanych warunkach, chroniących intymność. Gdy z jakiegoś powodu małoletni będzie wymagał wsparcia przy takiej czynności (np. po kontuzji w trakcie zabawy), pomaga mu osoba do tego przygotowana tej samej płci i troszczymy się o to, by rodzic/opiekun prawny dowiedział się o tym fakcie od nas w jak najkrótszym czasie.
4. Opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co małoletni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od członka personelu pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie powiadomić kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie.
5. W sytuacjach wyjątkowych (np. młody uczestnik wycieczki boi się zasnąć w nocy i prosi opiekuna, by mu towarzyszył) oceniamy na ile jest możliwe uzyskanie zgody rodzica/opiekuna prawnego. Jeśli nie ma takiej możliwości informujemy o takiej sytuacji innego opiekuna/kierownika wycieczki i troszczymy się o to, by rodzic jak najszybciej (np. następnego dnia rano) dostał od nas informację o tym, że taka sytuacja miała miejsce.

6. Podczas pobytu w domu rekolekcyjnym organizator winien przedstawić oświadczenia rodziców/ opiekunów. Podczas pobytu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem (w przypadku organizacji).

B. GOŚCIE INDYWIDUALNI

IDENTYFIKACJA OSÓB MAŁOLETNIICH

Personel podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą znajduje się w obiekcie (FDDS).

Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy:

1. Zapytać o tożsamość dziecka oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą przybyło do obiektu lub w nim przebywa. W tym celu można poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem w obiekcie. Wykaz przykładowych dokumentów został wskazany w przypisie poniżej. W przypadku braku dokumentu tożsamości można poprosić o podanie danych dziecka (imię, nazwisko, adres, numer PESEL).
2. W przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz dziecko.
3. Jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na wspólny wyjazd osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie).
4. Jeżeli osoba dorosła nie posiada dokumentu zgody rodziców, należy poprosić o numer telefonu wyżej wymienionych, aby zadzwonić i potwierdzić przebywanie dziecka w obiekcie z obcą osobą dorosłą za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych.

PROCEDURY PRZYJMOWANIA OSÓB MAŁOLETNIICH I/LUB BEZBRONNYCH W DOMU REKOLEKCYJNYM/ZAKONNYM

1. Gości przyjmuje się za zgodą przełożonego/dyrektora w przeznaczonych do tego pomieszczeniach. Osoby małoletnie przebywają w domu rekolekcyjnym pod opieką rodziców lub opiekunów faktycznych posiadających zgodę opiekunów prawnych.
2. Osoby małoletnie mogą być przyjmowane samodzielnie w domu rekolekcyjnym /zakonnym na czas określony na podstawie pisemnej zgody opiekunów prawnych.
3. Tożsamość osób małoletnich i ich opiekunów potwierdza okazanie odpowiedniego dokumentu lub pisemnej zgody (jak wyżej).
4. Osoby przyjmowane są w miejscach dostępnych dla gości.
5. Osoby przebywające w domu, korzystając z naszej gościnności, mają zapewnioną bezpieczną przestrzeń formacyjną i wypoczynkową.
6. Pracownicy i mieszkańcy domu okazują szacunek, wsparcie, życzliwość i potrzebną pomoc wszystkim gościom.
7. W relacjach gości i pracowników obowiązuje uprzejmość, przejrzystość, powściągliwość i prostota. Przestrzegać należy zasad obowiązujących w domu.
8. Niedopuszczalne jest przebywanie gości w miejscach odosobnionych należących do klauzury zakonnej. Spotkania indywidualne odbywają się z bezpiecznej przestrzeni zapewniającej dyskrecję, ale nigdy przy drzwiach zamkniętych na klucz.
9. Umożliwiamy dostęp do naszej sieci Wi-Fi, z której osoby małoletnie korzystają za zgodą opiekunów.
10. Publikowanie wizerunku gości korzystających z pobytu w domu możliwe jest za zgodą opiekunów prawnych.
11. Wszelkie uwagi związane z pobytem w domu należy zgłaszać przełożonemu lub wyznaczonej do tego osobie.
- 12.** W sytuacji podejrzenia krzywdy, popełnienia przestępstwa lub innych niewłaściwych zachowań, za zgłoszenie odpowiedzialny jest organizator grupy, przełożony bądź wyznaczona osoba.

PROCEDURY DOTYCZĄCE OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA DOM REKOLEKCYJNY I PRACOWNIKÓW

1. Osoby odpowiedzialne za dom i wszystkie osoby zaangażowane w funkcjonowanie domu są zweryfikowane pod względem kontaktu z małoletnimi i osobami bezbronnymi na podstawie rejestru przestępstw seksualnych i w rejestrze dotyczącym niekaralności.
2. Wszystkie osoby zaangażowane w funkcjonowanie domu zobowiązane są do zachowania obowiązujących norm zachowania wobec gości i osób małoletnich (wymienionych w kodeksie zachowań)
3. Osoby odpowiedzialne za dom przechodzą odpowiednie szkolenia z zakresu ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem oraz zasad interwencji w sytuacji podejrzenia zaistnienia przestępstwa.

WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA OSÓB PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ ORAZ OSÓB BEZBRONNYCH

Weryfikacja przewidziana prawem dotyczy odpowiedzialnych za dom, delegowanych do posługi oraz zatrudnianych w dziele, którzy mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi gośćmi. W celu weryfikacji wymagane jest:

- a. przedłożenie przełożonemu przy przyjmowaniu posługi lub pracy zaświadczenia o niekaralności (w tym głównie, jeśli chodzi o przestępstwa określone w art. 189a KK – handel ludźmi, art. 207 KK – znęcanie, oraz w ustawie z dn. 29.07.2005 o przeciwdziałaniu narkomanii) – por. art. 21. 3 Ustawy;
- b. sprawdzenie przez przełożonego czy osoba przyjmowania do dzieła figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle seksualnym;
- c. osoby, które w ostatnim 20-leciu mieszkały poza Polską są zobowiązane do przedłożenia informacji z rejestrów karnych tych państw (por. art. 21. 5-6 Ustawy), w których przebywały lub kartę karną, bądź odpowiednie oświadczenie, jeśli w prawie tych państw takie regulacje nie występują,¹ według wzoru: Przykładowe oświadczenia znajdują się załącznikach.

Przeszkolenie posługujących w domu rekolekcyjnym obowiązuje:

¹Na podstawie informacji ze szkolenia online przeprowadzonego przez M. Horna – Cieślak i A. Matysek na temat Ustawy Kamilka w dniu 02.10.2023 r.

1. Przy przyjmowaniu do pracy/wolontariatu szkolenie ma charakter informacyjny. Należy wtedy jasno ustalić jaką wiedzę powinni posiadać pracownicy i wolontariusze z zakresu:

- własnej kompetencji emocjonalnej i społecznej
- komunikacji i rozwiązywania konfliktów
- dynamiki psychicznej ofiar
- strategii sprawców nadużyć seksualnych
- elementów strukturalnych w instytucjach sprzyjających różnym rodzajom przemocy
- czynów karalnych według aktualnego ustawodawstwa².

Realizuje się to na podstawie odpowiedniego wywiadu przy pomocy kwestionariusza własnego domu oraz rozmowy instruktażowej z odpowiedzialnym za dzieło.

2. Obowiązujący zakres szkoleń w temacie ochrony małoletnich i bezradnych oraz prowadzący szkolenia:

1) Wszyscy pracownicy i wolontariusze, w tym te osoby, które nie podejmują pracy wychowawczej zobowiązani są do szkoleń na temat:

- a. Przyjętych standardów w domu - kodeks zachowań, procedury i inne zagadnienia z tym związane. Jest to szkolenie przeprowadzone przed przyjęciem do pracy.
- b. W aktualnej sytuacji – uzupełnić należy to również wobec tych, którzy nie przeszli takiego szkolenia
- c. W sytuacji, w której zmieniają się zasady w danym miejscu należy je przedstawić wszystkim już pracującym.

Ten zakres szkoleń może prowadzić osoba odpowiedzialna w danej placówce za prewencję.

2) Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje opiekuńczo - wychowawcze w domu rekolekcyjnym dodatkowo zobowiązani są przejść następujące szkolenia:

a. Treść szkolenia:

- Rodzaje przemocy (w tym przemoc rówieśnicza)
- Jak rozpoznać znaki przemocy (w tym wykorzystania seksualnego)
- Strategie sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej)
- Jak rozmawiać z dzieckiem/nastolatkiem/dorosłym zależnym na temat krzywdy
- Jak rozmawiać z dorosłymi (gdy ktoś prowadzi, pracuje z grupą dorosłych)

² Za KEP, *Prewencja nadużyć seksualnych wobec dzieci i młodzieży i osób niepełnosprawnych w pracy duszpasterskiej i wychowawczej w Polsce*, punkt 15, Warszawa, dnia 11.06.2014 r.

- Zagrożenia i ochrona przed szkodliwymi treściami w internecie
 - Dodatkowe, obowiązkowe w danej placówce/miejsu duszpasterskim
- b. Każda z osób pracujących z dziećmi i młodzieżą powinna mieć zaświadczenie o tym, że takie szkolenie ukończyła
- c. Można skorzystać z pomocy e-learningowych dla dorosłych i młodych liderów zakończone egzaminem i certyfikatem
- d. Ten rodzaj szkolenia prowadzą osoby przygotowane do prowadzenia szkoleń – posiadające certyfikat specjalisty od ochrony małoletnich i delegację swoich przełożonych do pełnienia takich zadań
- e. Każda osoba pracująca z dziećmi i młodzieżą uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji co dwa lata. Treść tych szkoleń przygotowany jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji/zakonie za prewencję, ewentualnie jest wskazana przez odpowiedzialny team za prewencję w Kościele w PL.
- 3) Osoby odpowiedzialne w konkretnym miejscu/placówce za prewencję poza wiedzą z pkt. 1 i 2 winne mieć wiedzę na temat:
- Budowania systemu prewencji zgodny z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (aktualnie tzw. Ustawy Kamilka i planu 23-26)
 - Podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i cywilno-karnych)
 - Czynniki ryzyka i czynniki ochronne w domu rekolekcyjnym
 - Jak są placówki pomocowe w danym środowisku
 - Inne, ustalone dla danego środowiska
- f. Za szkolenie tych osób odpowiedzialny/a jest osoba odpowiedzialna za prewencję w danej diecezji/zakonie i na szkolenie zaprasza osoby posiadające certyfikat.
- g. Każda osoba przed wyznaczeniem jej na odpowiedzialną za prewencję w danej placówce powinna przejść szkolenie z ww. tematów.
- h. Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej placówce uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych za prewencję w danym zakonie/diecezji.

SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA

I. WIEDZA O TYM, JAKIE ZACHOWANIA SĄ JUŻ KRZYWDĄ, A JAKIE NIEWŁAŚCIWYM ZACHOWANIEM.

1. Małoletni/podopieczny może zostać pokrzywdzony każdym rodzajem przestępstwa, jednak najczęściej w kontekście przestępczości na szkodę małoletnich/podopiecznych wskazuje się na przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności. Niniejsze zasady koncentrują się na ochronie przed wykorzystaniem seksualnym, z którym powiązane są takie zjawiska, jak: wykorzystanie fizyczne, wykorzystanie psychiczne, cyberprzemoc, zaniedbanie.
2. Przemoc fizyczna wobec dziecka, to każda forma fizycznego przymusu lub przemocy ze strony rodzica lub opiekuna, czyli osoby odpowiedzialnej za dziecko, która prowadzi do urazu fizycznego lub psychicznego albo wiąże się z ryzykiem takiego urazu.
3. Przemoc psychiczną, nazywaną również przemocą emocjonalną, wobec dziecka jest niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a rodzicem lub opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.
4. Cyberprzemoc to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących małoletniego w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.
5. Wykorzystanie seksualne jest określane jako wciąganie osoby małoletniej w sferę aktywności seksualnej, nieadekwatnej do jego etapu rozwojowego, w sferę działań, których dziecko nie rozumie i nie jest w stanie zaakceptować i które naruszają jednocześnie normy prawne i społeczne.
6. Odrębną kategorią są niewłaściwe zachowania do których w domach rekolekcyjnych/noclegowych możemy zaliczyć:
 - a) pojawienie się gościa w obiekcie z dzieckiem, z którym wcześniej nie meldował się w recepcji;

- b) wynajęcie pokoju z dzieckiem, w którym jest mniej łóżek niż meldowanych osób np. łóżko małżeńskie;
 - c) przyjscie dziecka do obiektu późnym wieczorem lub w czasie, w którym powinno być w szkole;
 - d) ubiór dziecka nieodpowiedni do pogody albo nieadekwatny względem osoby dorosłej, z którą przejechało do obiektu;
 - e) zachowanie osoby dorosłej wobec dziecka w sposób nacechowany seksualnie, a relacja między osoba dorosłą a dzieckiem nie wydaje się naturalna i opiekuńcza;
 - f) w pokoju, w którym osoba dorosła zameldowała się tylko z dzieckiem znajdują się prezerwatywy;
 - g) dzieci pozostawione bez opieki przez dłuższy czas w pokoju lub nie wychodzą z niego;
7. Utrwalania wizerunku nieletniego (filmowania, fotografowania) bez pisemnej zgody rodzica czy opiekuna nieletniego.

ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRZYWDY (AD INTRA) II. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI DOMNIEMANEJ KRZYWDY LUB NIEWŁAŚCIWEGO POSTĘPOWANIA

1. Każdy członek personelu domu rekolekcyjnego/noclegowego, który został poinformowany o podejrzeniu przemocy lub nadużycia wobec małoletniego jest zobowiązany do podjęcia adekwatnych działań zgodnie z niniejszą procedurą.
2. Wiadomość o doznanej przez małoletniego krzywdzie może pochodzić z różnych źródeł: nigdy nie wolno jej lekceważyć, ale zawsze trzeba ją weryfikować i próbować wyjaśnić.

Należy pamiętać, że:

- osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku krzywdzenia małoletniego, powinna go z uwagą wysłuchać, ale nie jest upoważniona do wydawania decyzji i osądów; jest to zadanie odpowiedzialnych organów oraz instytucji, do których sprawa zostanie skierowana;
- każdy z pracowników, który podejrzewa krzywdę na szkodę małoletniego ma obowiązek zgłoszenia tego faktu przełożonemu lub osobie odpowiedzialnej, która jest odpowiedzialny za dalszy tok postępowania.
- do osoby tej nie należy rozstrzyganie czy podejrzenia lub oskarżenia są zasadne, ale zadbanie o wykorzystanie otrzymanej informacji do uruchomienia przyjętych procedur;
- wszystkie podejrzenia i zarzuty powinny być traktowane poważnie i trzeba na nie reagować w oparciu o procedury przewidziane w niniejszym dokumencie, procedury wynikające z prawa kanonicznego i państwowego oraz współpracując z właściwymi organami państwowymi i kościelnymi w zakresie ich kompetencji.

Rozmowa z osobą zgłaszającą krzywdę, jeśli jest nią osoba pokrzywdzona:

Pierwszym celem rozmowy winno być danie wsparcia oraz poczucia bezpieczeństwa i zrozumienia osobie skrzywdzonej, a jednocześnie, na miarę możliwości, pozyskanie informacji o faktycznych lub prawdopodobnych okolicznościach zaistnienia niewłaściwej sytuacji.

Prowadząc rozmowę z osobą poszkodowaną trzeba pamiętać, by:

- zachować spokój, szacunek i empatię w stosunku do osoby zgłaszającej
- nastawić się głównie na aktywne i wspierające słuchanie
- nie okazywać wątpliwości, co do wiarygodności osoby lub jej wypowiedzi
- nie zadawać zbędnych pytań i nie domagać się szczegółów (zwłaszcza natury intymnej), jeśli sama osoba pokrzywdzona o tym nie opowiada
- dostosować się do rytmu i poziomu otwarcia osoby pokrzywdzonej, nie przymuszać jej do mówienia, nie przyspieszać i nie sugerować niczego własnymi pytaniami
- nie obiecywać jej tego, czego nie będziemy mogli zrobić, a co może nam utrudniać udzielenie pomocy (np. zachowania rozmowy w tajemnicy)
- zapewnić o naszym wsparciu i pomocy także po zakończeniu rozmowy
- omówić ogólnie możliwości dalszej współpracy oraz form kontaktu.

Jeśli zgłoszenia dokonuje osoba inna niż poszkodowana (świadek zdarzeń, powiernik osoby skrzywdzonej, inny członek danej grupy...,) który ma wiedzę o zaistniałych faktach, należy skoncentrować się na ustaleniu faktów, okoliczności zdarzenia i osób biorących w nim udział.

- Fakt zgłoszenia musi zostać udokumentowany sporządzeniem notatki służbowej, w której na miarę możliwości, zostaną określone podstawowe informacje, takie jak: imię i nazwisko zgłaszającego i jego dane teleadresowe, data czynu lub okres, w jakim do niego doszło, imię i nazwisko oraz wiek pokrzywdzonego i domniemanego sprawcy, zwięzły opis wyrządzonej krzywdy. Notatka służbowa winna być podpisana przez sporządzającego oraz przez osobę zgłaszającą.
- Jeżeli istnieje podejrzenie, iż osobą odpowiedzialną za przemoc lub nadużycie wobec małoletniego jest osoba związana z placówką – domem rekolekcyjnym, należy wówczas na czas przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, odsunąć taką osobę od pełnienia obowiązków wymagających kontaktów z małoletnimi, nie narażając jej na utratę reputacji.
- W zależności od okoliczności procedowanie dalszego trybu postępowania wyjaśniającego i prewencyjnego spoczywa na osobach odpowiedzialnych za daną grupę lub ośrodek, stosownie do posiadanych kompetencji. Styl reagowania winien być zawsze dostosowany do aktualnych potrzeb, zwłaszcza osoby pokrzywdzonej, a także musi uwzględnić nie tylko normy opisane w niniejszych standardach, ale również i normy prawa państwowego i kościelnego z właściwymi organami w zakresie ich kompetencji.

ZASADY ZGŁASZANIA

1. Jeśli z doniesienia wynika, że krzywda została popełniona na terenie obiektu, może się powtórzyć w najbliższym czasie to należy wezwać natychmiast policję, a następnie podejmować kolejne czynności. Jeśli drobna zwłoka nie zagraża ofiarom, można dokonać zgłoszenia za pośrednictwem delegata.
2. W przypadku, gdy ofiara jest uczestnikiem zorganizowanej grupy korzystającej z usług obiektu/ domu rekolekcyjnego, wówczas o fakcie krzywdy informuje się osobę odpowiedzialną, pod której opieką jest osoba małoletnia. W jej kompetencji leży podjęcie dalszych czynności i zgłoszeń. Fakt zgłoszenia powinien być udokumentowany w notatce służbowej. Osoba przyjmująca zgłoszenie ma obowiązek uruchomić oficjalną procedurę działania prewencyjnego, w pierwszej kolejności zgłaszając problem do osób odpowiedzialnych za daną grupę lub ośrodek, w którym osoba pokrzywdzona przebywa. Pierwszą osobą odpowiedzialną za reakcję jest zawsze formalny opiekun danej grupy.
3. Jeżeli małoletni jest pod opieką osoby dorosłej wówczas jej obowiązkiem jest podjęcie zgłoszenia. W obu przypadkach (punkt 2 i 3) jest to zasada, jeżeli opiekunowie nie są wskazani jako sprawcy.
4. Po przeprowadzeniu rozmowy należy działać bez zwłoki, zgodnie z procedurą opisaną niżej, niezależnie od tego, czy domniemanym sprawcą jest duchowny, ktoś posługujący w podmiocie kościelnym czy też jakakolwiek inna osoba.
5. Jeśli krzywda nosiła znamiona przestępstwa w rozumieniu prawa kościelnego należy zwrócić się do delegata diecezji lub prowincji miejsca, któremu podlega podejrzany. Na tą okoliczność sporządzić oświadczenie o oficjalnym potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez delegata.
6. Jeśli krzywda nosiła znamiona przestępstwa w rozumieniu prawa państwowego, należy bezzwłocznie powiadomić stosowne organy (policja lub prokuratura) w diecezji przyjętą praktyką jest, że zgłaszającym prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa przeciwko małoletniemu jest delegat, stąd należy poinformować go niezwłocznie o zaistniałej krzywdzie, także w sprawach budzących wątpliwości.

7. Dokumentacja postępowań wyjaśniających zgłoszenia lub podejrzenia dotyczące aktów przemocy albo wykorzystania osoby małoletniej powinna być przechowywana w archiwum tajnym właściwej kurii/sekretariatu jako informacja niejawna.

Do dokumentacji dołącza się poświadczenie uzyskane od organizatora rekolekcji potwierdzające, że posiada wszelkie zgody wymagane na wyjazd z osobami małoletnimi. Poświadczenie znajduje się w aneksie

W sytuacji ujawnienia krzywdy, zarządca obiektu zobowiązuje się udostępnić odrębne pomieszczenie dla osoby pokrzywdzonej oraz listę adresową miejsc w których można uzyskać pomoc psychologiczną lub prawną.

8. Zarządca budynku zobowiązuje się udzielić wsparcia pokrzywdzonym poprzez pomoc duszpasterską, gdy doszło do ujawnienia krzywdy w trakcie organizowanych przez niego spotkań/ rekolekcji.

ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEWŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA

- I. W przypadku ujawnienia niewłaściwego zachowania należy porozmawiać z osobą, która dopuściła się tego czynu i wyjaśnić, że na terenie obiektu/ domu rekolekcyjnego znajduje się kodeks zachowań, który ma zapewnić dzieciom korzystającym z obiektu bezpieczeństwo i każdy jest zobowiązany do jego przestrzegania.
- II. Zgodnie z regulaminem domu na pobyt małoletniego w domu rekolekcyjnym należy uzyskać pisemną zgodę rodziców/ opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami organizacji.
- III. Ponadto informacja o standardach funkcjonowania i ochronie małoletnich znajduje się w publicznym miejscu wewnątrz obiektu, aby każdy mógł się z nią zapoznać. W sytuacji, gdy wydarzy się krzywda, należy przeprowadzić analizę i ocenić czynniki ryzyka i czynniki chroniące w domu rekolekcyjnym. Za analizę sytuacji odpowiada przełożony.

PROCEDURA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

1. Zawsze, kiedy jest to możliwe, należy dokonywać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji z osobą dorosłą, z którą przebywa w obiekcie.

2. W sytuacjach nietypowych i/lub podejrzanych, wskazujących na możliwe ryzyko krzywdzenia dziecka, identyfikacja jest obowiązkowo przeprowadzana przez pracownika recepcji. Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia znajdują się w Załączniku nr 1.
3. Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy:
 - a. Zapytać o tożsamość dziecka oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą przybyło do obiektu lub w nim przebywa. W tym celu można poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem w obiekcie. W przypadku braku dokumentu tożsamości można poprosić o podanie danych dziecka (imię, nazwisko, adres, numer PESEL).
 - b. W przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz **dziecko**.
 - c. Jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na wspólny wyjazd osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie).
 - d. Jeżeli osoba dorosła nie posiada dokumentu zgody rodziców, należy poprosić o numer telefonu wyżej wymienionych, aby zadzwonić i potwierdzić przebywanie dziecka w obiekcie z obcą osobą dorosłą za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
4. W przypadku oporu ze strony osoby dorosłej co do okazania dokumentu dziecka i/lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu dzieciom korzystającym z domu rekolekcyjnego bezpieczeństwa i została opracowana w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi działającymi w tym przedmiocie.
5. Po wyjaśnieniu sprawy w sposób pozytywny należy podziękować za czas poświęcony na upewnienie się, że dziecko jest pod dobrą opieką i jeszcze raz podkreślić, że procedura ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.
6. W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, należy dyskretnie powiadomić przełożonego i pracowników ochrony (o ile są w tym czasie na terenie obiektu).

Aby nie wzbudzać podejrzeń, można np. powołać się na konieczność skorzystania ze sprzętów na tyłach recepcji, prosząc osobę dorosłą, aby poczekała wraz z dzieckiem w holu, restauracji lub innym miejscu.

7. Od momentu, kiedy pojawiły się pierwsze wątpliwości, zarówno dziecko, jak i osoba dorosła powinni być pod stałą obserwacją personelu i nie zostawać sami.
8. Przełożony, który został powiadomiony o sytuacji, podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji lub w razie wątpliwości przejmuje rozmowę z podejrzaną osobą dorosłą w celu uzyskania dalszych wyjaśnień.
9. W przypadku gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, przełożony zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
10. W przypadku gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są pracownicy innych działów Domu Duszpasterskiego np. serwis sprzątający, obsługa pokoi, pracownicy restauracji, ochrony, powinni oni o tym niezwłocznie zawiadomić przełożonego, który zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań.
11. W zależności od sytuacji i miejsca przełożony weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.

PROCEDURA W PRZYPADKU OKOLICZNOŚCI WSKAZUJĄCYCH NA SKRZYWDZENIE DZIECKA

1. Mając uzasadnione podejrzenie, że dziecko przebywające w obiekcie jest krzywdzone, należy niezwłocznie zawiadomić policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. W zależności od dynamiki sytuacji i okoliczności, telefon wykonuje osoba, która jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia (pracownik/przełożony). Jeśli zawiadamiającym jest pracownik, jednocześnie o zdarzeniu informuje swojego przełożonego.
2. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:

- a. dziecko ujawniło pracownikowi obiektu fakt krzywdzenia,
 - b. pracownik zaobserwował krzywdzenie,
 - c. dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
3. W tej sytuacji należy uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzewanej o krzywdzenie dziecka oddalenie się z obiektu.
 4. W uzasadnionych przypadkach można dokonać obywatelskiego zatrzymania osoby podejrzewanej. W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji, należy w miarę możliwości trzymać tę osobę pod nadzorem dwóch pracowników w osobnym pomieszczeniu z dala od widoku innych gości.
 5. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji.
 6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa powiązanego z kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (sperma, ślina, naskórek), należy w miarę możliwości zabezpieczyć ślady przestępstwa do czasu przyjazdu policji.
 7. Po odbiorze dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i na wniosek służb przekazać ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
 8. Po interwencji należy opisać zdarzenie w dzienniku zdarzeń lub innym dokumencie przeznaczonym do tego celu.

ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM

W przypadku faktu ujawnienia krzywdy dziecka nie wystarczy jedynie zgłoszenie tego wydarzenia do odpowiednich służb. Należy objąć pomocą osobę pokrzywdzoną, jej rodzinę oraz innych świadków krzywdy, których to zdarzenie również głęboko dotyka. Jest to długofalowy proces, w który mogą być zaangażowane różne osoby ze środowiska dziecka (osoba zaufania, szkolny psycholog, pedagog, nauczyciele, którzy mają wiedzę o zdarzeniu). Często potrzebna jest również specjalistyczna pomoc zewnętrzna. W centrum wszystkich

działań powinno być dobro dziecka. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym leży po stronie organizatora wyjazdu. Jeśli dom rekolekcyjny jest organizatorem wówczas zapewnienie takiego wsparcia leży po stronie pracowników obiektu. Jest ono doraźne i dotyczy momentu od kiedy wydarzenie zostało ujawnione i zgłoszone do chwili interwencji policji i przekazania dziecka opiekunom. Należy również uwzględnić zapewnieni pomocy duszpasterskiej.

1. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej

Ważne by w tym momencie osoba towarzysząca osobie skrzywdzonej zwróciła przede wszystkim uwagę na: zmniejszanie lęku, budowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania poprzez objęcie go opieką, ukazanie troski, stworzenie przestrzeni do słuchania, odciążanie z poczucia winy, jeśli ono występuje; pozwolenie na odreagowanie negatywnych emocji.

2. Pomoc osobom bliskim osobie skrzywdzonej:

Ze strony placówki ważne jest przekazanie opiekunom osoby skrzywdzonej wszystkich znanych informacji o krzywdzie, jakiej doznało ich dziecko, a także poinformowanie o instytucjach, fundacjach lub osobach, które mogą udzielić profesjonalnego wsparcia, także wsparcia duchowego, jeśli zachodzi taka potrzeba.

3. Pomoc środowisku rówieśniczemu, w którym dokonała się krzywda (tzw. „ofiaram wtórnym”)

W przypadku tak poważnego zdarzenia, jakim jest krzywda dziecka, należy pamiętać o osobach, które były świadkami wydarzenia lub mają informacje na jego temat, na przykład o pozostałych uczestnikach grupy młodzieżowej czy innych gościach obiektu. Wsparcie dla świadków musi być okazywane z delikatnością i w sposób wyważony. Nie może w żaden sposób naruszać dobra skrzywdzonej osoby. Formą pomocy, którą należy zaproponować jest: wskazanie instytucji zewnętrznych oraz numerów telefonów zaufania, gdzie można uzyskać wsparcie.

Placówka powinna w widocznym miejscu udostępnić spis miejsc, gdzie można uzyskać pomoc. Poniżej znajduje się przykładowa lista, którą należy uzupełnić o lokalne kontakty.

ZAŁĄCZNIK 1.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PRACOWNIK/WSPÓLPRACOWNIK – DZIECKO

Kodeks dobrych praktyk jest narzędziem służącym eliminowaniu ryzyka popełniania nadużyć wobec małoletnich, a jego przestrzeganie pozwala zminimalizować ryzyko wystąpienia nadużyć w relacjach z dziećmi i młodzieżą. Celem kodeksu jest:

- a. zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim powierzonym lub podległym jej placówkom i instytucjom oraz zatrudnianemu przez te jednostki personelowi;
 - b. udzielenie rodzicom lub prawnym opiekunom małoletnich moralnej pewności co do stosowania w praktyce najwyższych standardów bezpieczeństwa.
1. Nietykalność cielesna dzieci i młodzieży jest nienaruszalna. Niedozwolone jest stosowanie kar cielesnych i od tej zasady nie ma wyjątków. Niedopuszczalne są również są wszelkie zachowania, które w naszej kulturze stanowią przekraczanie granic intymności.
 2. Wszyscy mają prawo do bycia traktowanymi z jednakową troską.
 3. Nie może być ze strony kogokolwiek tolerancji wobec zachowań, które byłyby krzywdzeniem innych, niezależnie od źródła takiej krzywdy.
 4. Uprzywilejowanym miejscem spotkań z dziećmi i młodzieżą, zwłaszcza w pojedynkę, są miejsca neutralne. Jeżeli zaistnieje potrzeba takiego spotkania z duchownym, powinien on zatroszczyć się o jego transparentność.
 5. Zabrania się częstowania podopiecznych alkoholem, papierosami, środkami psychoaktywnymi oraz tolerowania ich używania. Również personel sprawujący opiekę nad dziećmi i młodzieżą nie może być pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.
 6. W pracy z dziećmi i młodzieżą duchowni oraz świeccy powinni używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku dzieci i młodzieży. Podobnie powinien być potraktowany przekaz medialny, np. przez telefon komórkowy, Internet, itp. W żadnym wypadku

nie wolno wykorzystywać materiałów zawierających przemoc oraz treści o charakterze seksualnym lub moralnie wątpliwych.

7. Dzieciom i młodzieży przysługuje prawo do prywatności. W szczególny sposób prawo to winno być respektowane w takich miejscach jak przebieralnie, pływalnie, łazienki i toalety. W wymienionych wyżej miejscach nikt nie może ingerować w prywatność wychowanków. W żadnym wypadku nie wolno wykonywać im zdjęć ani nagrywać. Należy także zadbać, by zdjęć i filmów nie robili sobie nawzajem sami wychowankowie.
8. Nikt nie może wyręczać dzieci i młodzieży ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie itp.), o ile są oni w stanie wykonać te czynności samodzielnie. Jeżeli sami, ze względu na wiek albo własne ograniczenia, nie są w stanie wykonać tych czynności samodzielnie, pomocy zawsze powinni udzielać świeccy, najlepiej tej samej płci.
9. Jeżeli dobro małoletniego wymaga indywidualnego spotkania z członkiem personelu, spotkanie to nie może odbywać się w warunkach odizolowanych. Informacja o czasie i miejscu spotkania winna być przekazana innym członkom personelu. W razie możliwości członek personelu przeprowadzający tego rodzaju spotkanie powinien zatroszczyć się o transparentność (przeszklone drzwi lub ściany pomieszczenia, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, otwarte drzwi, itp.).
10. Zaleca się unikanie składania wizyt w prywatnych pokojach małoletnich. Miejsca te nie są również właściwym środowiskiem do odbywania przez personel rozmów z małoletnim. Należy bezzwłocznie unikać wysyłania lub zapraszania z jakiegokolwiek innego powodu małoletnich do pomieszczeń prywatnych.
11. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników i współpracowników wobec dzieci są bezzwłocznie wyjaśniane.

ZAŁĄCZNIK 2.

ZASADY KORZYSTANIA Z INTERNETU

1. Domy rekolekcyjne są zobowiązane podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające. Mają też zapewnić stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach. Niniejszy punkt nie dotyczy sytuacji, w których uczestnicy korzystają z Internetu poprzez własne urządzenia umożliwiające bezpośredni dostęp do sieci.
2. Upoważniony do nadzoru opiekun ma obowiązek informowania dzieci/ młodzieży o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i powinien on nad tym czuwać.
3. Należy zapewnić, by na wszystkich komputerach na terenie placówki z dostępem do Internetu było zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści internetowe, oprogramowanie monitorujące korzystanie z Internetu, oprogramowanie antywirusowe, oprogramowanie antyspamowe, firewall.
4. Okresowo należy sprawdzać, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści ustala się, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
5. W sytuacji opisanej w punkcie 4 opiekun lub inna upoważniona osoba, przeprowadza z dzieckiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
6. Niezależnie od wieku internauty niedozwolone jest korzystanie w Internecie z treści sprzecznych z zasadami etyki i moralności chrześcijańskiej.
7. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy zostanie uzyskana informacja, że dziecko jest krzywdzone, należy podjąć wszelkie działania zgodne z jego dobrem.

ZAŁACZNIK 3.

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie*
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*
4. Proszę wpisać państwo/ państwa:

5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*
7. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*
8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale [XIX](#) i [XXV](#) Kodeksu karnego, w [art. 189a](#) i [art. 207](#) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją,

wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **

.....

.....

Miejscowość, data

Imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

d. wypełnienie przy przyjmowaniu do pracy w instytucji własnego kwestionariusza, np.:

ZAŁĄCZNIK 4.

OŚWIADCZENIE³

.....

miejsce i data

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym o nr oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z Procedurami Ochrony Dzieci obowiązującymi w i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Podpis

³ Źródło: [Hotele i obiekty noclegowe \(fdds.pl\)](http://fdds.pl)

ZALACZNIK 5.

WAŻNE KONTAKTY

Jeśli potrzebujesz pomocy lub rozmowy, chcesz chronić siebie, dziecko lub rodzinę.

Osoba/institucja	telefon	e-mail
Centrum Ochrony Dziecka	+48 785 032 106	pomoccod@ignatianum.edu.pl
Fundacja Dajmy Dzieciom Siłę	22 616 02 68	standardy@fdds.pl
Rzecznik Praw Dziecka	800 12 12 12 22 583 66 00	rpd@brpd.gov.pl
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	116 111	
Policja	112	
Wydział Rodzinny i Nieletnich – Sąd Rejonowy w	wpisać	
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	wpisać	
Prokuratura Rejonowa w	wpisać	

ZAŁĄCZNIK 6.

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY

DLA OSOBY UBIEGAJĄCEJ SIĘ O ZATRUDNIENIE⁴

1. Imię (imiona) i nazwisko

2. Data urodzenia

3. Dane kontaktowe.....

.....

(wskazane przez osobę ubiegającą się o zatrudnienie)

4. Wykształcenie (gdy jest ono niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku)

(nazwa szkoły i rok jej ukończenia)

.....
.....

(zawód, specjalność, stopień naukowy, tytuł zawodowy, tytuł naukowy)

5. Kwalifikacje zawodowe (gdy są one niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku)

.....
.....

(kursy, studia podyplomowe lub inne formy uzupełnienia wiedzy lub umiejętności)

6. Przebieg dotychczasowego zatrudnienia (gdy jest ono niezbędne do wykonywania pracy określonego rodzaju lub na określonym stanowisku)

.....

⁴ Wzór zaczerpnięty ze strony: <https://www.gov.pl/web/rodzina/bip-pomocnicze-wzory-dokumentow-zwiazanych-z-ubieganiem-sie-o-zatrudnienie-nawiazaniem-zmiana-oraz-ustaniem-stosunku-pracy>

.....
.....
.....

(okresy zatrudnienia u kolejnych pracodawców oraz zajmowane stanowiska pracy)

7. Dodatkowe dane osobowe, jeżeli prawo lub obowiązek ich podania wynika z przepisów szczególnych

.....
.....
.....
.....

miejsce i data

podpis osoby ubiegającej się o zatrudnienie

e. *Każdy pracownik zobowiązany jest do podpisania oświadczenia o przestrzeganiu zasad obowiązujących w danym „dziale” według przyjętego wzoru, np.:*